

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint.

Fatolvajok.

Vannak községek, a melyekben a lakosság rendes foglalkozása a falopás. Ott az erdő a falu mellett, a jámbor megvárja az éjszakát, magához veszi a fejszét, kimegy az erdőre — és reggelre van egy hétre való fája.

Osi szokás ez mindenfelé. Jöhetett erdőtörvény, bűntörvény, csendőri és bűnvádi perrendtartás, a szegény ma is rendületlenül folytatja az ősi foglalkozást, a falopást.

Ritka eset, hogy a fatolvajt megfogják, de ha megcsipik, ül egy pár hónapot s akkor megpróbálják az otthon maradottak a faluban, hogyan is lehetne fát tisztességes uton szerezni? Kapnak 40 fillérért egy szekérre való, csaknem ingyen vihetik. Talán valamikor, a szigorú büntetések és a tisztességes vevő iránti jóindulat rávezetik őket, hogy van egy kis különbség az enyém és a tiéd közt s mégis csak jobb és okosabb dolog a vásárlás, mint a lopás.

Igy megy a havasok közt. Pedig azt a szegény embert gyakran a fagy hajtja a bűnre s a didergő család az enyhítő körülménye. Mégis megbüntetik, mert a lopás csak lopás és a tolvajok részére állanak a királyi ügyészségek fogházai.

Hanem ha tilos a falopás és a fatolvajok a hüvösre kerülnek, jussanak oda nemcsak a kis tolvajok, hanem a nagyok is.

A havasi oláh falopása apró semmiség ahhoz képest, a hogy a magyarság erdélyi végvárában, a székelyföldön megy a falopás. Ott nem éjszaka végzik éhez és fázó szegény ördögök, hanem fényes nappal közjegyzői okirat alapján, meggazdagodott, tekintélyes cégek, lelkiismeretlen harácsolók, Abbáziában és Ostendében fürdőző uraságok.

Megdöböntő képet rajzolt ezekről a nagystilű fatolvajokról Mezőssy államtitkár. Ime egypár adat:

Négy ugynevezett Szentpéteregyházmegye név alatt ismert község évekké elelőtt eladta 12,000 hold erdejét szabadkézből 60 évi kihatásra egy vállalkozó cégnek 500.000 koronáért. Természetes, hogy Darányi ezt a vételt nem hagyta jóvá, hanem elrendelte különös tekintetből, hogy 4000 hold nyilvános árverésen adassék el és az eredmény az volt, hogy a nyilvános árverésen annak az erdőnek

egy harmadrészeért, amelynek egész 12.000 holdját 500.000 koronáért akarták eladni szabadkézből, a birtokosok 3 és fél millió koronát kaptak. Ne méltóztassanak csodálkozni, mert ez körülbelül a séma. Egy másik eset: Csikvármegyében a vármegye kezelése alatt álló alapok erdőbirtokából eladtak 3200 hold erdő egész faszállitmányát 320.000 koronáért. Természetesen ez az erdőeladás ugyan-e séma szerint szintén nem hagyatott jóvá, hanem nyilvános árverést rendeltek el és ekkor elkelt ugyanaz az erdő 2,800.000 koronáért. Ez történt az első árverésen. Sőt mivel az első árverés ellen tett kifogások miatt megsemmisítették, megtörtént, hogy az újabb árverésen már 5,320.000 koronás ajánlatot tettek. Ez az eladás azonban még nem vált perfektté. Még csak egy példát és ez az összes elhangzottak közt a legeklátásabb. Eladtak 16.000 hold erdőt az érdekelt birtokosok holdanként 83 koronáért. Tehát kaptak volna az egész erdőért összesen 1,300.000 koronát, de a minisztérium ezt az eladást sem hagyta jóvá.

A minisztérium tehát 6800 holdnak, a legöregebb és mindenestre értékesebb erdőnek nyilvános árverésen való eladatását engedélyezte és ebből befolyt 4,200.000 korona, vagyis 16.000 hold helyett eladtak 6800 holdat és kaptak 1,300.000 korona helyett 4,800.000 koronát. Ha az a közvélemény, a mely ezekben a kérdésekben csak sötétben tapogatózik, látja azt, hogy itt nem kis tévedésekről van szó, ahol a milliókkal jobbra balra dobálóztak, akkor a törvényhozás előtt nem lehet olyan eszköz, amelyet igénybe venni ne lenne kötelessége, hogy az ilyen esetek ismétlődését meggátolja.

Az ember igazán megdöbben a harácsolásnak ilyen nagy mértéke, a nagystilű gazságok, a népfosztogatások ilyen szemérmetlen üzelmei hallatára. A multnak soha még nem bocsátható büne, hogy ezekről tudott s mégis szemet hunyt rájuk. Ha a koalíciós kormánynak más érdeme nem lenne, minthogy az erdélyi birtokrendezési törvénnyel szétűt a székelyek kifosztására szervezett banda közt, ez az egy férfias és hazafias cselekedete is megérdemelné az egész nemzet hálaát. Mert a kis tolvajok megfogására elég egy ügyes csendőrkáplár; de az en gros rabló uri banditák kör-

mére koppintani csak az tud és az mer, a kiben van férfias erő, bátorság és a kinek tiszta a lelkiismerete is, a keze is.

A székelység a magyar állam fájának nagyra hivatott ága, védője a Balkán felé. Hála és elismerés a férfiaknak, a kik e nemes galryról leseprük az idegenből rásereglett falánk kukacokat.

A pangerman dalegylet.

„Deutschland über alles“: Németország mindenek fölött. Ez a dal szerepelt Tisza-istvánfalva dalegyletének vasárnap megtartott hangversenyén. Ezt a nótát énekelte Böhm Jakab (ominozus név), a hangverseny rendezte Bittermann Jakab tisztaistvánfalvi muzsikus. Ugy látszik a Jakab név Magyarországra, a magyarságra nézve szerencsétlenséget jelent.

Tehát itt a Bácskában, abban a magyar nevű faluban létezik egy német dalegylet, amely nyiltan hirdeti a pangermanizmust, s mely nem átálja német nyelven ki nyomtatott meghívóját magyar lapoknak megküldeni. Nem elégszik meg csendes szerepléssel, a titkos aknamunkával, hanem provokálja a magyar közvéleményt, hogy tudomást szerezzenek a Bácskában is kiesírázott pangermanizmusról.

A dalestély sikeréről nem tudunk meg semmit. Pedig érdekes lenne tudni, hogy kik vettek részt a dalestélyen, kik hallgatták végig Magyarországon a pangermanizmus magasztalását. Érdekes lenne tudni, hogyan viselkedik e dalegylettel szemben a község elöljárósága, a jegyző. Vajjon partolják-e, vagy talán tettek lépéseket, hogy hasonló programmu dalestélyeinek a révén ez a dalegyesület ne csak népszerűtlenné, hanem lehetetlenné is legyen a Bácskában, ahol, ha vannak is nemzetiségek, de pánszlávok még nem voltak. Mért kellene épen a pangermanizmusnak felburjánoznia?

A kath. sajtó egyesület.

A katolikus sajtóegyesület irodájához érdekes levél érkezett a napokban, melynek tartalmát érdemesnek tartjuk a leszögezésre. A levél a következő: „Szánakozó mosolylyal olvastam azt a kitérő lelkes örömet, mely katolikus lapjaink hasábjain boldog meglepéssel látja a „Kath. Sajtóegyesület”-nek szánt adományokat növekedni. En semmikép sem tudok örülni ennek a gyenge eredménynek. Vergődés ez kérem? Hosszu hónapok óta kezdett gyűjtés után még csak a százezredik koronánál sem tartunk? Hol maradnak azok, akiknek első sorban lenne kötelességük ennek az egyesületnek partolása? — Ezt a mozgalmat igen fontos, életbevágó létkérdésnek tekintem én és tekintem minden igaz katolikus és hazafi a katolikus társadalomra nézve, — ha ezreim lennének, ezeket áldoznék rá. De sajna! A „gyengébb ellátásuak” közé tartozom csupán. Sokat nem adhatok, de amennyit küldtem,

azt tiszta szívből, örömezt áldozom a szent célra. Magam is tollforgató ember vagyok, s ha a magyar katolikus irodalom terén tán nagyobb igyekezettel, mint eredményel működtem eddig is, egyre megtanított a szárnypróbálgatás: Tisztelni s nagybecsülni azokat, kiket hivatásuk a kath. sajtó szolgálatába rendelt. Szerény husz korona adományom mellett azt kívánom forró fohással, hogy a „Kath. Sajtóegyesület” eddig oly gondozatlan, csenevész csemetéjét a magyarok Istene növelje terebélyes fává, melynek messzeterjedő, melengető szárnyai alatt oltalmat s boldog megnyugvást találjon egykor a magyar kath. társadalom.

Kiváló nagyrabecsüléssel kész hívök és alázatos szolgáljuk

Körmöczy Ernő,
káplán, a A Bácsmegyei Irod.
Társaság v. tagja.

A Bácskai Napló-nak

azok a legjobb barátai, akik nemesak akkor hivatkoznak rá, amikor valamely közleményről van szó, hanem akkor is, amidőn HIRDETÉSEI ALAPJÁN bevásárlásaikat eszközlik.

A Portugál királygyilkosság.

Lisszabon, febr. 6.

A hivatalos lap Amaral miniszterelnök-höz intézett királyi kéziratot közöl, amelyben a király kijelenti, hogy azt kívánja, miszerint a királyi udvarnak csakis a parlament által megszavazott anyagi eszközök álljanak rendelkezésére.

Madrid, február 7.

A Portugáliából érkező jelentések még mindig nem adnak tiszta képet az ország állapotáról. A nép ugylátszik közömbös és türelemmel várja a további fejleményeket, de a politikai körök annál izgatottabbak. A Munds jelentése szerint a látszólagos nyugalom dacára az egész ország forrong zavargásoktól tartanak és alapos a gyanu, hogy azokon a hadsereg és a tengerészet is részt fog venni. A köztársasági párt részéről emlékeztetnek arra, hogy Ferreira, a jelenlegi miniszterelnök egy zendülés alkalmával, mely két portugál hadihajón kitört, azt az ígéretét, hogy a zendülőknek meg fog kegyelmezni, nem tartotta meg.

Ugyan-e jelentés szerint Portugáliát tényleg a köztársasági párt lázította fel Franko és a király ellen, ezzel szemben azonban a köztársasági párt vezetési elhárítanak a párttól minden felelősséget, hanem azt mondják, hogy a diktatura forralta fellépésével mindaddig a szenvedélyeket, míg ez a forrponthoz érve a királygyilkosságot előidézte. Egy másik köztársasági vezér kijelentette, hogy a köztársasági pártnak egyáltalán nem célja az, hogy az országnak még több szenvedést szerezzen, hanem békés megoldásra törekszik.

HIREK.

Tájékoztató.

Február 8. A magyar királyi posta és távirada altisztek és szolgák táncvigalma a Hungária disztermében.

Február 9. A katolikus népszövetség ismertetése a katolikus legényegyesület disztermében délután négy órakor.

Február 12. A szabadkai filharmónia társaság első hangversenye a színházban, este fél 8 órakor. Utána táncvigalom a Pest-szálloda termeiben.

Február 15. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egyesülete szabadkai fiókjának kedélyes estélye a Horgosi-féle vendéglőben.

Február 16. A ludasi dalárda táncmulatsága Ludason, a Weisz-féle vendéglőben.

Február 26. A szabadkai szállodások, vendéglősök, kávéháztulajdonosok és kocsmárosok egyletének bálja a Pest-szálloda összes termeiben

Március 1. A kath. legényegylet táncvigalma, a kath. legényegylet disztermében.

Március 2. A szabadkai műpártolók körének felolvasással egybekötött hangversenye a kath. legényegylet disztermében. Utána táncvigalom.

Országos vásárok: Szabadkán február hó 23-25. Bácsalmáson február hó 10-én.

A képviselő választás.

A képviselő választásra holnap, szombaton reggel kilenc órakor kezdődik meg a szavazás a központi elemi (Vörös ökör) iskolában, amit a választás elnöke, Farkas Zsigmond, falragaszokon tudat a közönséggel.

Azaz csak kezdődnek meg; mert ellenjelöltje Gyelmis Gerőnek nem lesz.

— Városy érsek a katolikus nővédő egyesületért. Városy Gyula kalocsai érsek, ki bőkezű pártolója minden nemes és fontos ügynek ezer koronát küldött az Országos Katolikus Nővédő Egyesület céljaira. Levele, melyet az egyesület alelnöke, Farkas Edit alapítványi hölgyhöz intézett a következő: Múltánolyva azon fontos szolgálatokat, melyeket az Országos Katolikus Nővédő Egyesület tesz a katolikus hitélet fellendítésének, elhatároztam, hogy azon anyagi segítyen kívül, amelyben a kalocsai nővédő egyesületet részesítem, évi egyezer koronát fogok a központi elnökségnek a jó ügy fejlesztése érdekében rendelkezésre bocsátani. Az ezen évre szóló egyezer koronát mellékelve küldöm méltóságodnak.

— Az ügyvédi kamara közgyűlése. A szabadkai ügyvédi kamara február 23-án délelőtt tíz órakor közgyűlést tart. A közgyűlés egyetlen tárgya az elnökválasztás.

— Az Istent káromló Szabadkai Friss Ujság. A főkapitány ur figyelmét, a káromkodás ellen kiadott ismert rendelete alapján, felhívjuk a Szabadkai Friss Ujság mai, február 7-iki számára, amelyben a legdurvább, nyilvános istenkáromlás van, bizonyítékul némely sajtóorganum depravációjának. A nevezett sajtóermék Pesti Ihsz Lajosról emlékezik meg, aki újra igazgató óhajt lenni. Pesti Ihsz Lajosnak ezen teljesen jogos és ártatlan tettéről ilyenformán ír: „Az Istent annak a kapzsiságnak stb.” Hát oly durva, a közmorált sértő dolog ez, melyet a legszigorubbán kell megbüntetni. Ha a főkapitány ur megtiltotta az utca suhancainak a káromkodást, bizonyára lesz orvossága a sajtó káromkodása ellen is. A közönséget pedig nyíltan megkérdézzük, kezébe veszi-e az Istent káromló lapot? Kiváncsiak vagyunk a főkapitány ur intézkedésére.

— Buzdító példa. Az Uj Lap székesfehérvári mellékleteiből veszszük át a következő hirt: A munkás lelkigyakorlatok tegnap reggel értek véget. Százharminc munkás vett részt a három napon át tartó áldott lelki munkában, melynek célja volt, hogy a lelket Isten akarata szerint való életirányba terelje. A résztvevő munkások elragadtatással beszélnek arról a boldogságról, melynek részesévé tette őket az örök igazságok komoly megfontolása és a léleknek azok szerint való rendbehozása. Csütörtökön reggel hét órakor a munkásegylet nemzeti zászlója alatt vonultak föl a Ferencrendiek templomába, ahol P. Antal, a szentgyakorlatok vezetője bucsuzóul s a szent áldozásra előkészítésül gyönyörű szentbeszédet intézett a hitvalló férfiak seregéhez, melyben lelkükre kötötte a megismert igazságokhoz való állhatatos ragaszkodást. Mélyen megható látvány volt, midőn mindannyian a szent áldozáshoz járultak. — A székesfehérvári munkásokat s kiscsárdákat illeti e téren az utörés dicsősége. Valóban sarjad a vetés.

— A Csantavér állomástól Csantavér községbe vezetendő h. é. vasút építését már legközelebb megkezdjük. A nevezett község a budapest—zimonyi fővonal Csantavér állomásától mintegy nyolc kilométer távolságban fekszik, minek folytán az állomástól való közlekedése igen nehézkes, különösen téli időben, amikor a ki nem épített út igen gyakran járhatatlan. Eme bajon segítő. Bagi Tóth Ferenc és Szokola Gyula csantavéri lakosok, mint előmunkálati enge-

délyesek megbízására Gerster Béla budapesti mérnök-vállalkozó elkészítette az állomástól a községbe vezető vonal tervezetét.

— Az üzletvezetőség decentralizálása. Megbízható forrásból értesülünk, hogy az üzletvezetőség decentralizálását a kereskedelmi kormány elhalasztotta. Ennek oka az, hogy ez ideig költségvetés keretében nincs fedezet a nagy költséggel járó elhelyezésekre. A decentralizációt valószínűleg a jövő esztendő nyarán fogják végrehajtani.

— Betörés a jánoshalmi plébánián. Nagy feltűnést keltett Jánoshalmán az a hír, hogy csütörtökön, eddig ismeretlen tettesek betörték a plébániára. A betörés a földszinten levő irodahelyiségbe történt meg pedig akként, hogy a tettes az iroda ablakát sárral betapasztotta és azt benyomva zaj nélkül kinyitotta az ablakot, melyen át az irodába jutott. Ugy látszik hogy a tettes abban a hiszemben volt, hogy az épülő templom belső berendezésére összegyűjtött körülbelül 16000 koronányi összeg is az irodában van, de szerencsére az másott van elhelyezve, így hát a betörő a mintegy 400 koronányi készpénztárt, egy doboz szivart és egy ezüstnyelű papírvágó kést vitt el. Az irodában levő bundát, valamint más tárgyakat érintetlenül hagyta. A nyomozás bár helyesen folyik, még eddig eredménytelen.

— A hó. Az időjárás szeszélye folytán oly nagy mennyiségű hó esett, hogy egyharmar még az előző években sem volt ennyi fehérség. Egyes utcákban valóságos hó hegyek vannak. Nem is csoda, mikor minden házból kidobálják a havat, de nem valami félreeső helyre, hanem a házuk elé, mint legalkalmasabb helyre. De az nem elég, hogy csak a lakók hordják a házuk elé, hanem a beljebb lakók is kihordatják kocsin szekéren udvarjukból a havat, de azok is, nehogy messze kelljen menniük, hát utközben leszórják a kis utcákban, meg akárhol, ebből aztán olyan utvesztők keletkeznek, hogy még a kocsi is elcsúsz. Lesz is tudom olyan sár, pocsolya, hogy ahhoz egy kis tó semmi. Azután meg azok a művelt suszterinas féle csibészek dobálóznak vele s nem egy olyan embert eltalálnak, akinek hozzájuk semmi köze. A házak tetején meg olyan sok hó van, hogy az egy kicsit sok. Ez azután a téli nap hevétől felolvadva, lecsuszik, természetesen nem törődve, hogy ott talán ember is mehet, úgy hogy folyton fel kell nézni a tetőre, nem jön-e egy hó lavina, amely eltemesse az embert. Szabadkán pedig tudtommal nincsenek győgszertárral ellátott újfundlandi kutyák, amelyek megmentsék az embert. A jégcsapok néhol félméter nagyságúak és karvastagságúak, úgy hogy ha az leesik és valakit eltalál, hát annak nem esik valami jól. A hó kihordásról is gondoskodni kellene és pedig úgy, hogy minden becsületes ember a háza előtt szigorú kötelességének tartsa a hóeltávolítást. Mert a Halasi-uton, e hosszú forgalmu leghosszabb uton, ha a hó olvadni kezd, olyan lics-pocs sár lesz, hogy arra felé száraz, de még vizes lábbal se lehet elhaladni, hanem úgy, mint aki a pocsolyában hevert. A kihordásra alkalmas hely a kaszárnya előtti tér a halasi kapunál. Azután meg ne akárhova vigyék a lakók a havat, hanem megszabott helyre, tudom, mindjárt nagyobb volna a rend.

— Magánmének vizsgálata. A hatóság figyelmezteti a magánmének tulajdonosait, hogy méneik állami felülvizsgálatának határnapját e hó 18-dikára tüzték ki.

— Pályázat. A szabadkai kir. törvényeszkék elnöke két heti lejáratra pályázatot hirdet a bajai kir. bíróságnál megüresedett telekkönyvvezetői állásra.

— Agyonlőtt leányka. Zombori levelezőnk írja. Stebler Lajos zombori tekintélyes polgártársunk 2 és fél éves leánykáját, béresének 9 éves gyermeke vadászfegyverrel föbe lőtte, mely fegyver a konyhában feledve az asztalon feküdt. A lővés a kis gyermek fejét teljesen szétrombolta. A vizsgálat boncolást rendelt el, s az fogja megállapítani, kit terhel a vétkes mulasztás.

— **Kutyahust a németeknek.** A huszáruk folytonos emelkedése, Németországban az utóbbi években az elfogyasztott ló- és kutyahus mennyiségét bámulatos mértékben megnövelte. Nem kevesebb mint 75.000 lovat vágtak le az elmúlt évben Németországban. Úgy látszik azonban, hogy még ez az óriási husmmennyiség sem volt képes a szükségletet fedezni, mert a statisztika szerint ezenkívül még 5500 kutya is került ez idő alatt vágóhídra. Különösen a szászok látszanak nagy barátai lenni a sült kutyahusnak, mert az előbbi jelentékeny számból, a kis Szászországra egyedül 2000 levágott kutya kerül.

— **Névmagyarosítások.** A m. kir. belügyminiszter Habacht József bajai néptanító saját, valamint Ilona, József és László nevű kiskorugyermekei család nevének „Vigyázó“-ra. Smájldi Mihály bácsszenttamási lakos saját, valamint Mihály nevű kiskorú gyermeke családi nevének pedig „Szabó“-ra kért átváltoztatását megengedte.

— **Mentőink mult havi működése.** A mentő osztály a lefolyt hóban igénybe vétetett a következő eseteknél úgy mint: Sebzés, sérülés 46, belső bajok 9, betegeknek a kórházba szállítása 27, elmebeteg szállítás 2, tüzhöz kivonulás 5, hullaszállítás három, összesen kilencvencet esetben működtek.

Ne köhögj!! Igen ám, de muszáj. Ki mondja azt neked? Végy egy üveg 1116s-féle törvényesen védett **utifü kivonatot**, amely a legbiztosabb szer köhögés, rekedtség s mellfájás ellen, még a legmakaesabb eseteknél is. Az 1116s-féle **utikivonattól** három-négy nap alatt úgy elmúlik a köhögés és egyéb bajai, mintha soha sem lettek volna. Hála és köszönőiratok az egész országból. — **Ára tvegenként 1 korona.** — Kapható a készítőnél: **IFJ. ILLES ANTAL** vörös kereszt gyógytárában **Szabadkán**, Eötvös-utca (bankpalota, régi posta helyén). Megrendelések vidékre utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközölhetnek. 185-40

Bácsbodrogvármegye II. Rákóczi Ferencért.

Mióta a nagy Rákócziak hamvai hazai földben pihennek általános óhajjal vált, hogy a dicső nemzeti fejedelemlenné nagyságához méltó szobor emeltesse. A hazafias mozgalom élére gróf Andrássy Gyula és a kuruc idők nagynevű historikusai, Thaly Kálmán országgyűlési képviselő álltak. Az ő vezetésük alatt bizottság alakult, mely az eddig egybegyűlt alap kiegészítésére nyerevényekben gazdag sorsjátékot rendez. A sorsjáték főnyereménye 40.000 korona. Vanak ezenkívül tizezer, hatezer, ötezer továbbá sok kétezer és ezer koronás és kisebb nyeremények. Az összes nyeremények értéke 90.000 korona. Ezeket a hazafias célú sorsjegyeket, melyeknek darabja egy koronába kerül, most küldte meg a bizottság Bácsbodrogvármegye közönségének, a megye urhölgyeit pedig már korábban fölkérte a sorsjegyeknek ismerőseik körében leendő terjesztésére.

Vármegyénk hazafias közönsége mindenkor meghozta áldozatát nagyjaink emlékének s kétségtelenül örömmel és lelkesedéssel fogja meghozni a nagyok nagyjának, a magyar szabadság első zászlóbontójának, II. Rákóczi Ferencnek is. A nagy kurucfejedelemléke egyúttal a mindent feláldozó, példászerű hazaszeretnek emléke lesz, járuljon tehát hozzá minden magyar, hogy a monumentális szobor létesüljön. Adóssága ez a magyarnak az önzetlen hazaszeretet eszményképe iránt s bizony restelkednünk kell, hogy ily későn hozzuk meg áldozatunkat a dicső Rákócziak, aki hazájáért, a mi szabadságunkért, családi tűzhelyét, boldogságát s minden földi javát föláldozta.

Tegyük jóvá a mulasztást. Hölgyeink! Járjanak elől a jó példával!

*

A sorsjegyek nyilvános huzása március 15 én lesz Budapesten a magyar királyi lottoigazgatóságnál (IX. Vámpalota) A központi sorsjegyiroda Budapesten, IX. Boráros tér 2 szám alatt van.

Hol szerezzük be szükségleteinket!

Képeskönyvek, ifjúsági iratok, díszmunkák, imakönyvek, levélpapírok dobozokban, író- és rajzszerkező legalkalmasabban beszerezhetők

HEUMANN MÓR

... könyv-, papir- és írószerekkereskedésében ... Szabadkán, főtér, Szentháromsággal szemben.

SZINHÁZ.

Tündérszerelem.

Martos Ferenc és Huszka Jenő az Aranyvirág és különösen a Bob herceg óriási sikere után eddigi alkotásaiktól elütő genrevel próbákoztak meg. Jókai Mór a Tengerszem tündére című regényét dolgozták fel regényes daljáték alakjában.

A székelyföld egyik elhagyatott részén tartózkodik a vízi király tündéréi és leánya, Csilla társaságában. Vidám életüket, boldogságukat csupán a közeli falu harangja zavarta meg olykor, olykor, melynek kondulása visszatéríti a földi halandókat a biztos romlásba vivő ingoványokból. Gergő, híres lófő székely legény, egyizben meglepi a tündéreket, Csillába bolondul, s annak egy csokjért a harangot is vízbe dobja. Csilla nem pusztítja el a székely legényt, mert megszereti s elhagyva érte eddigi életmódját, tündér öltözékét székely viselettel cseréli fel. Boldogsága azonban nem tart sokáig. A falu lelkésze nem esketi ugyanis Gergővel mindaddig, míg a harang régi helyére nem kerül vissza. Csilla tudja, hogy minden szomorúságnak, bajnak ő az okozója s azért visszazárja vizitündéréi birodalmába, ott bus panasznál egyebet nem hallanak tőle aggodó tündéréi, de mikor Gergő újból karjaiba zárja, önfelédten, a varázspálcá segítségével nemcsak a harangot menti meg, melylyel boldog földi életet biztosít magának, de a tündérek birodalmát is megsemmisíti.

Amint láthatjuk, a darab meséje bájosan poetikus. Ugyszólván az üdőség friss leheletét érezzük a szöveggel minden egyes jelenetén, melyhez Huszka Jenő eredeti, könnyed, kitérő hangszerelésű s magyar motívumokkal párosult operett zenét komponált. Különösen sikerült számok Gergőnek csalóga dala és a második csókcsárdás.

Ámazonban a daljáték minden kiválósága dacára sem gyakorolt oly hntást a közönségre, mint a minőt várni lehetett volna. Ennek magyarázatát, véleményünk szerint a kevés próba s a betanulási idő rövidsége adják meg. Solyom Márton, (Gergő) ha nem is egészen elfogadhatóan, de mindenesetre megbecsülendő buzgósággal és sok helyütt megkapóan oldotta meg nehéz feladatát. Kezdő színész ugyan, de azért mintaképül állíthatjuk igen sok, évek óta működő színészember elé. Dalait szépen énekelte el, szívesen tapsolták. Aradi Arankától (Csilla) szebb és jobb alakításokat is láttunk már. Kitevő volt Szigeti (Cincér) és Nagy Imre a bakker szerepében. Az utóbbi a rendezés fáradságos munkájáért külön elismerést érdemel.

Műsor:

Szombat: Tündérszerelem.
Vasárnap: délután Aranyvirág, este: Gyerekasszony.

KRÉCSI A. NÁNDOR

... könyvkereskedése. ...
Telefonszám 283.

... ifjúsági iratok, díszmunkák, saját kiadású imakönyveit, amely tetszés szerinti kötetekben készülnek.

Továbbá nagy választék **rajz- és írószerekben.**

Egyben felhívom a n. ó. közönség szíves figyelmét **díszkönyvkötészetemre**, ahol a legmodernebb és legesimább munkák készülnek legszolidabb árák mellett.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Kőrömczy Ernő. 47

Ahogy hazaért, bénító bágyadság fogta el minden tagját. Oly erőtlennek, gyengének érezte magát, hogy alig tudott feltámaszkodni a lépcsőn.

Don Ferrante meg e közben nem győzte eléggé emlegetni a szerencsét, hogy imelám az a sok uri nép is megbámulta az ő diszes fogatát! Most már senkinek sem jut eszébe Micaelát leszólni rútsága miatt, vagy azt vetni szemére, hogy atyja közönséges gonosztevő volt. Nem. Most már csak azt tudják róla, hogy ő egy gazdag, előkelő nagyúrnak a neje.

Az ebéd idejét az asztalnál Donna Micaela szótlan, némán töltötte el, s Don Ferrante szórakoztatását atyjára bízta. Az utca felől hirtelen mandolin hang csengett át a levegőn. A mandolin egymaga szóló gitár, s hegedűkíséret nélkül. Lágyan, édesen zsongott róla a dal szeretszót. Mintha nem is emberi kéz pengette vón hurjait; mintha csupa kis méh és szúnyog zümmögött volna alátaló danát.

— Már megint egy, Giannita imádó közl, — szól most Don Ferrante. — Azt mondhatom, hogy ördögös egy leány ez a Giannita. Aki csak látja, mindjárt belebódul. Ha pár évvel fiatalabb lennék, még rabul ejtene engem is. Ugyancsak érte elcsavarni az ember fejét.

Donna Micaela ijedten rázkódott össze. „Igen, igaza van, — gondolta magában, — a mandolin Giannitát akarja üdvözölni most.“ Mert most már a fiatal leány is a nyári palota lakója volt. Donna Micaela magához vette, mikor Don Ferrante elméje elborúltni kezdett.

De bárkinek szólt is a mandolin, Donna Micaela elmerengve, édes gyönyörrel hallgatta a dalt. Oly szelíden, lágyan, biztatóan csengett a húrokon! Kis szobájába vonult sietve vissza, hogy ott a magányban, a félhomályban annál jobban élvezhesse azt.

de, bájos illat áradt szét a szoba levegőjén át. Asztalán nagy, pompázó magnoliavirág feküdt.

Az egyik szirmon túvel szurkált pár szót olvasott le róla: „Ki szeret engem?“ S alatta ott állt: „Gaetano.“

A virág mellett kis fehérkötésű könyv hevert fölnyitotta, s tekintete az egyik megjelölt versszakra esett:

„E szenvedés, e szörnyű kin alatt
Hogy nem repedsz meg égő kebelem?

S ha szólanék is, mit remélhetek?

A sors irántam oly vad, oly kemény:
Ne tudja senki, mennyire szeretlek,
Ez édes titkot szünbe rejtem én.“

A mandolin pedig csak szólott tovább; a mandolin a tavasz illatos legét, játszi verőfényét juttatja eszünkbe. Van benne valami megnyugtató édes vigasz, valami biztató résztvét.....

IX.

A menekülés.

Az Aracoeli Krisztus képe ekkor még mindig Diamanteban volt.

Az angol ladyt, a kép birtokosát annyira elbájolta a város szépsége, hogy nem tudott megválni tőle.

A legjobb szálloda első emeletét vette bérbe, s oly kényelemmel rendezkedett be, mint akinek eszeágában sincs eltávozni onnan. Hallatlan magas áron vásárolt össze minden régiséget, vagy műbecsrel bíró ereklyét, melyhez hozzájuthatott. Mozaik, oltárkép és sok egyéb műkincs garmadával hevert már termeiben. Elhatározta, hogy az egyház minden szentjéről készített majd szobrot.

Mikor Gaetano ügyességéről hallott, azonnal magához hívatta őt.

(Folyt. köv.)

Figyelem! Aki bármi ingó vagy ingatlant eladni vagy bérbeadni, venni vagy bérbe venni szándékozik, valamint

Telefonszám 446.

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást (információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni,

hirdetéseket

hírlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés meg-reklamálása végett felülvizsgálatni kíván és végül

pénzbeszedéseket (inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és

Hiteltudósító intézet

törvényszéki legbejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: Malusev Sándor.) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik.

92-139

Üzlethelyiségek

➔ kiadók ➔

Kovács Antal házában

Vass Ádámmal szemben.

273-11-5

Most

jelent meg!

és lapunk kiadóhivatalában

kapható:

A FALU SZÉPE.

Angol regény 2 kötetben.

Irta:

M. B. CROKER.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.

Ára a két kötetnek bérmentes küldéssel
1 korona.

Tary főmérnök pincéjében

Czorda Bódog-utca 18/a

50 hektoliter

uj jó bor

➔ eladó. ➔

272-3-3

Lapunk kiadóhivatalában kapható

keresztényszociális röpiratok:

A szociáldemokrácia. Képek a

szociál-demokrata szentek életéből. Irta: dr. Nagy János. Kitérően mutatja be azokat a képeket, melyeket a vezér urak rajzoltak egymásról. 1 darab 6 fillér, 10 darab 50 fillér, 100 darab 4 korona.

A keresztény szocializmusról.

Irta: Benyács István. Ara 60 fillér.

Mit kell tudnunk. Irta Szalánczy A.

Kérdésekben és feleletekben adja a szocializmus elemi ismereteit és részletes utasítást egyet-alakításhoz. Ara 10 fillér.

Le az álarccal. Irta Haller István.

Kérdés- és felelet-formában letárgyalja az összes szociál-demokrata hazugságokat, vezéreiknek saját szavait idézve. Ara 20 fillér.

Korunk sebe és a nyomor

vámszedői. Irta Huszár Károly. A szociáldemokrata program rövid, csattanós cáfolata és a szociáldemokrata vezérek leleplezése. Ara 30 fill.

Zsidóméreg. Irta Huszár Károly. A

Talmud népies ismertetése eredeti idézetekkel. Ara 30 fillér.

A főtisztelendő Papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Kalocsamegyei főtisztelendő Papságot, hogy alantjegyzett nyomtatványok egyházmegyénkben előirt szöveggel raktárunkon készen állanak s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával szállíthatjuk. Megrendelésnél elegendő a raktári szám jelzése.

Rak-tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára		Rak-tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Kereszteltek anyakönyve (merített papíron)	—	08	14	Consignatio mixtorum matrimoniorum	10 péld.	— 40
2	Bérmáltak anyakönyve	—	08	15	Tabell. conspectus matrimoniorum mere civil.	"	— 20
3	Egybekeltek anyakönyve	—	08	16	Értesítvény népoktatási intézetekről	"	— 40
4	Meghaltak anyakönyve	—	08	17	Informatio de Capellanis	"	— 30
5	Misealapítványok naplója	—	05	18	Informatio de Parochis	"	— 40
6	Cselekvő és szenvedő állapot az alapítványozott szent misék pénztáráról	—	06	19	Kivon. a kereszteltek anyakönyvéből (mer. pap.)	50 drb	1 50
6a	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, beliv	—	06	20	Születési bizonyítv. polgári házasságkötéshez	"	1 —
6b	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, küliv	—	06	21	Bérmacédula	"	— 20
7	Kegyes alapítványok naplója	—	06	22	Kivonat az egybekeltek anyakönyvéből (mer. pap.)	"	1 50
8	Kegyes alapítványok pénztári számadása	—	05	23	Kivonat a meghaltak anyakönyvéből	"	1 50
9	Templompénztári napló	—	06	24	Családi értesítő	"	1 50
10	Templompénztári számadás, küliv	—	05	25	Eljegyzés	"	1 —
10a	Templompénztári számadás, beliv	—	06	25b	Insinuatio sponsalium	"	1 —
11	Relatio de statu Parochiae	—	64	26	Dimissio	"	1 —
12	Consignatio conjugum in divortio viventium	10 péld.	40	27	Alapító levél	25 drb	1 —
13	Consignatio illorum, qui religionem mutarunt	"	40	28	Nyugtanyakönyveske az egyh. pénzt. adósai számára	"	1 —
			40	29	Tabell. Relatio de Visitatione Vice archi diacon.	10 péld.	— 40
			40	30	Latin misejegyzék	"	— 40

Ki nyomtatvány-szükségleteit nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek sajtó útján való terjesztését is elősegíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes pártfogását.

Szabadka, 1907 szeptember 29.

A Szabadkai Nyomda- és Hírlapkiadó-vállalat m. sz. igazgatósága.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hírlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában.